

HLAVNÉ MESTO SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVA

mestský kontrolór

Stanovisko

k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2016

Stanovisko k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len HMSR Bratislava alebo mesto) za rok 2016 (ďalej len záverečný účet alebo ZÚ) je predkladané v súlade s §18f, ods. 1, písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mestský kontrolór HMSR Bratislavy podáva stanovisko k vybraným častiam záverečného účtu z hľadiska dodržania:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- ďalších zákonov a predpisov súvisiacich najmä s hospodárením s prostriedkami HMSR Bratislavy a nakladaním s majetkom mesta.

Stanovisko je vypracované k návrhu záverečného účtu, ktorý bol zverejnený dňa 12.6.2017 na verejnú diskusiu na webovej stránke HMSR Bratislava v súlade s § 9, ods. 2 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Aj za hodnotené obdobie roka 2016 konštatujem súlad záverečného účtu so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, konkrétne že záverečný účet mesta obsahuje najmä:

1. údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10, ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
2. bilanciu aktív a pasív,
3. prehľad o stave a vývoji dlhu,
4. údaje o hospodárení príspevkových a rozpočtových organizácií v jeho pôsobnosti,
5. prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov,
6. údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
7. hodnotenie plnenia programov schválených rozpočtom.

Predkladané stanovisko sa opiera o kontrolné poznatky mestského kontrolóra HMSR Bratislavy a Útvaru mestského kontrolóra HMSR Bratislavy (ďalej len ÚMK) za rozpočtový rok 2016, ako aj rad individuálnych úkonov súvisiacich so spracovaním tohto stanoviska k ZÚ, ktoré boli vykonávané v roku 2017.

Návrh rozpočtu na rok 2016 bol schválený ako trojročný rozpočet na roky 2016 až 2018
uznesením č. 346/2015 zo dňa 10.12.2015.

Podľa vývoja hospodárenia bolo v priebehu roka nevyhnutné v niektorých príjmových a výdavkových položkách zrealizovať úpravy v súlade s §14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktoré sa uskutočnili na základe schválených zmien rozpočtu mestským zastupiteľstvom HMSR Bratislavy (ďalej len zastupiteľstvo) na jeho zasadnutiach a v porovnateľnom rozsahu počtu zmien v rámci splnomocnenia primátora mesta zastupiteľstvom.

Zastupiteľstvo sa zaoberalo zmenami rozpočtu na rok 2016 na svojich piatich zasadnutiach (v predchádzajúcom roku to boli štyri zmeny rozpočtu) a to v mesiacoch február, apríl, jún, september a december 2016. Ďalších šesť úprav v mesiacoch február, máj, júl, október a december 2x, uskutočnil primátor mesta (v roku 2015 to bolo tiež šesť úprav) na základe splnomocnenia zastupiteľstva uznesením č. 100/2015 zo dňa 9.4.2015. Podľa predložených podkladov zo sekcie financií boli jednotlivé rozpočtové opatrenia premietnuté do rozpočtu mesta a kontrolou neboli zistené nedostatky.

Na základe uznesenia MsZ č.620/2016 zo dňa 29.9.2016, ktorým bolo uložené mestskému kontrolórovi hlavného mesta SR Bratislavy vykonať kontrolu zrealizovaných zmien rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy v rokoch 2015a 2016 vykonaných na základe splnomocnenia primátora Mestským zastupiteľstvom hlavného mesta SR Bratislavy č. 346/2015 zo dňa 10.12.2015 bola uskutočnená kontrola v dňoch 13.10.2016 až 25.11.2016. Kontrolované obdobie bolo do 1.7.2016. Za rok 2016 boli skontrolované rozpočtové opatrenia č.1 zo dňa 29.2.2016, rozpočtové opatrenie č.2 zo dňa 6.5.2016 a rozpočtové opatrenie č.3 zo dňa 1.7.2016 prijaté primátorom mesta. Kontrolou rozpočtových opatrení realizovaných do 1.7.2016 neboli zistené porušenia oprávnení primátora. Podľa predložených podkladov zo sekcie financií boli jednotlivé rozpočtové opatrenia premietnuté do rozpočtu hlavného mesta a kontrolou neboli zistené rozdiely.

Plnením rozpočtového hospodárenia sa celoročne zaoberala pravidelná porada primátora HMSR Bratislavy (ďalej PPP) a pravidelne konštatovala priaznivý vývoj mestských financií. O vývoji rozpočtového hospodárenia boli na každé rokovanie mestského zastupiteľstva predkladané informácie v rámci informačného bloku.

I. PRÍJMY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA

Rok 2016 pokračoval v snahe o maximalizáciu rozpočtovej zodpovednosti (kde v priebehu roka nebol kontrolou konštatovaný žiaden problém), ako aj na dosiahnutie vyšších príjmov a súčasne zodpovednú reguláciu výdavkov. Zamestnanci zo sekcie financií aj správcovia majetku pokračovali v úsilí venovanom správnemu priradeniu príjmov mesta na bankových účtoch.

1.DAŇOVÉ PRÍJMY

Celkové daňové príjmy v roku 2016 predstavovali sumu 180 761 537 € (v r. 2015 boli vo výške 164 216 191 € a boli plnené na rozpočet r. 2016 na 104,8 %. Medziročný index voči roku 2015 bol mimoriadne priaznivý (1,101). Vývoj v tejto skupine príjmov hodnotím ako nadmieru pozitívny. Úsilie vynaložené v zmysle úvodných konštatovaní sa neodrazilo na práci s rozpočtom v oblasti daní, kde v priebehu roka došlo len k jednému miernemu zvýšeniu, a to napriek veľmi pozitívnemu vývoju konštatovanému v priebehu celého roka.

1. 1. **Príjmy z výnosu dane z príjmu fyzických osôb (DPFO)** dosiahli 121 603 408,12 €, (v r. 2015 vo výške 106 610 406 €). Po priaznivom medziročnom vývoji 2014/2013 došlo opakovane k priaznivému medziročnému vývoju aj v roku 2016. Rozpočet bol správne nastavený s primeranou rezervou už pri jeho schvaľovaní, ku korekcii rozpočtu došlo jeho zvyšovaním, a to realizovanými rozpočtovými opatreniami dňa 29 – 30.6.2016 a 8.12.2016. Pre úplnosť je vhodné dodať, že vývoj príjmu DPFO plne kopíruje výber tejto dane štátom a príprava jeho korekcií je závislá od oficiálne zverejňovaných informácií a následne jej reálnym vývojom.

1. 2. **Daň z nehnuteľností** dosiahla hodnotu 28 496 881 € (v r. 2015 vo výške 27 540 010 €) a na rozpočet bola plnená na 103,6 %, medziročne jej výber stúpol o 957 tis. €. Skutočnosť, že pôvodný rozpočet na rok 2016 nebol upravovaný, by naznačovala, že bol prijímaný s primeranou opatrnosťou. V rozsahu prekročenia do 4% je to ešte akceptovateľné.

1. 3. **Daň za špecifické služby** vo výške 30 661 248 € (30 065 775 € v r. 2015) bola plnená na rozpočet na 103,5% s medziročným indexom 1,020. Ani táto daň nebola upravovaná rozpočtovými opatreniami. Avšak v rámci nej z hľadiska jej skladby došlo k významnému prekročeniu rozpočtu u dane za ubytovanie, ako aj u dane za užívanie verejného priestranstva. **Daň za ubytovanie** v roku 2016 dosiahla hodnotu 3 562 079 €, (predtým 3 166 138 €). Na hodnotený rozpočet bola plnená na 127,2 % s mimoriadne priaznivým medziročným indexom 1,125. Ku komentáru na str. 6 dodávam, že dôvodom vyššieho výberu nebol len zvýšený počet priznaných ubytovaní. Za zmienku stojí aj skutočnosť, že u dane kde sa pohľadávky pohybujú okolo 20 % ich výberu, po dlhšom čase aj mierne zníženie medziročného salda stavu starších pohľadávok prispelo k lepšiemu plneniu rozpočtu. K dani za ubytovanie je nutné dodať, že keby sa boli pracovníci sekcie financií pozreli na moje stanovisko k rozpočtu na rok 2016, určite by si boli spomenuli na potrebu korekcie rozpočtu v priebehu roka 2016. Ďalšou súčasťou tejto skupiny daní je **daň za užívanie verejného priestranstva**, jej výber bol takmer 949 tis. €. Pozitívne je, že u nej došlo k výraznému medziročnému nárastu o 31,8 %. U tejto dane sledujeme dlhodobo negatívny vývoj pohľadávok, tie sa pohybovali medzi 649 579 € v roku 2014, poklesli k 31.7.2015 na 557 391 € a na konci roka 2015 stúpili rekordne na 698 849 €. Objem splatných pohľadávok ku koncu roka 2016 nebol k dispozícii. Najvýznamnejšou položkou dane za špecifické služby je **poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady** 26 150 530 €, u ktorých došlo v hodnotenom období k naplneniu rozpočtovaných príjmov mesta. Medziročný index je 1,002. Dlhodobejšie mesto eviduje nezlepšujúci sa stav u pohľadávok za tento poplatok atakujúci hranicu dvadsiatich percent ich ročného inkasa! Pri tom stručný komentár informuje o zlepšenom výbere a platobnej schopnosti poplatníkov, čo žiaľ nemôžem potvrdiť. Pohľadávky stúpili medziročne

o cca. 6%, súčasne narástol aj objem splatných pohľadávok. (podklad inventarizácia pohľadávok) Komentár sa nezmieňuje ani o stave pohľadávok. Aj pred rokom som konštatoval vhodnosť predloženia analýzy vývoja tejto významnej daňovej položky. Moje odporúčanie opakovane nebolo riešené. Problematike riešenia daňových pohľadávok sa mesto venovalo v 2. polroku 2016 a zastupiteľstvo o nich bolo informované v správe mestského kontrolóra 27. októbra 2016.

2.NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Celkové nedaňové príjmy dosiahli hodnotu 44 714 209 €, boli plnené na rozpočet 116,8 % s indexom 134,6 voči r. 2015. Rozpočet bol v priebehu roka veľmi mierne zvýšený.

2.1. Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku dosiahli 17 969 313 € (v r.2015 vo výške 17 010 034 €), boli plnené na v priebehu roka znižovaný rozpočet na 100,3 %, s priaznivým medziročným indexom 1,056. Medziročné zvýšenie príjmov bolo dosiahnuté vďaka vyšším dividendám ako v roku predchádzajúcom. Príjmy z vlastníctva majetku sa medziročne nezmenili.

2.2. Administratívne a iné poplatky a platby predstavujú čiastku 6 774 337 € (6 166 091 € v r.2015), plnenie bolo v tejto ťažko rozpočtovateľnej položke priaznivé voči rozpočtu, voči predchádzajúcemu roku sme zaznamenali výrazne pozitívny medziročný index na rozdiel od mierneho poklesu v roku predchádzajúcom. Hodnotiaci správa uvádza, z čoho pozostávajú (deväť položiek), nie sú však rozpočtované ani medziročný vývoj nie je uvedený. Medziročný nárast bol dosiahnutý vďaka položke Príspevok z recyklačného fondu (+373 916 €). **Na tomto mieste záverečného účtu opakovane odporúčam zaradiť rozpočtovú tabuľku bežne používaného štandardu.** Pokiaľ ich finančná sekcia nechce/nevie rozpočtovať, nech je aspoň zrejмый vývoj cez medziročné indexy.

2.3. Prijaté úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov dosiahli ďalšie historické minimum 5 811€ (v r. 2015 to bolo vo výške 10 659 €).

2.4. Iné nedaňové príjmy dosiahli 6 951 198 €, (v r.2015 vo výške 8 695 951 €), stručne zhrnuté – mierne zvyšovaný rozpočet bol splnený na 109,1 %, ale mesto zaznamenalo značný pokles v indexe rokov 2016/2015. Treba oceniť značne podrobnejší komentár oproti roku predchádzajúcemu. K tomu len jedno doporučenie - analýza by bola vhodná u položky iné ostatné príjmy a mylné platby vo výške vyše 450 tis. €, ktorá je treťou najväčšou. Práve preto by si zaslúžila podrobnejšie rozklúčovanie. **Podobne ako v bode 2.2. odporúčam na tomto mieste záverečného účtu zaradiť rozpočtovú tabuľku bežne používaného štandardu.**

2.5. Z pohľadu ekonomickej klasifikácie patria medzi nedaňové príjmy aj **kapitálové príjmy** (z predaja majetku), u ktorých mesto každoročne počíta s príjmami z dôvodu dofinancovania potrieb mesta v kapitálovej oblasti. Je úplne v súlade so zásadami hospodárneho nakladania s majetkom, keď mesto nepotrebný majetok predáva, ale na druhej strane aj nový majetok získava. Kapitálové príjmy (KP) z predaja nehnuteľného majetku dosiahli 13 013 550 € (v r.2015 vo výške len 1 339 562 € a dosiahli tak zrejme historické minimum). KP boli plnené na rozpočet na 176,7 % (s neobvyklým medziročným indexom 971,5). V predchádzajúcom roku ich rozpočet nebol naplnený. Dosiahnutý medziročný nárast je bezpochyby veľkým úspechom hospodárenia mesta v roku 2016, aj keď predaj pre NDS a.s. bol mimoriadnou udalosťou a bez neho by bol predaj ešte nižší ako v roku 2015. Na tomto mieste je

vhodné zdôrazniť, že **aj vďaka významnému predaju pozemkov pre NDS a.s. skončilo mesto v prebytku rozdielu kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov** prvý raz od roku 2010.

Bežné a kapitálové granty a transfery dosiahli hodnotu 67 289 424€ (v r.2015 vo výške 93 122 619 €). Boli plnené na rozpočet 98,1 % s indexom 72,3 voči r. 2015. Nenaplnenie príjmov, podobne ako minulý rok, nie je primerane komentované. Pre bežné granty a transfery, ktorých plnenie bolo priaznivé na 99,7%, to ani nevedí (v predchádzajúcom roku bolo tiež veľmi priaznivé plnenie na 98,9%), ale pre kapitálové granty a transfery plnené na upravený rozpočet len na 90 % to chýba, a to aj z pohľadu na nenaplnenie schváleného rozpočtu (len na 38,3%), ako aj vzhľadom na mimoriadne negatívny medziročný index (0,2). Rozpočet na bežné granty a transfery bol v priebehu roka výrazne zvyšovaný, rozpočet na kapitálové granty a transfery bol zas ešte výraznejšie znižovaný. Bežné granty a transfery sú veľmi podrobne popísané na str. 8, a to od 800€ na nákup PHM pre políciu, až po financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva vo výške 39 mil. €. Ku absentujúcemu komentáru o kapitálových grantoch a transferoch je vhodné doplniť aspoň informáciu, že z grantov z Európskych fondov vo výške 8 098,7 tis. boli zdroje vo výške 7 306,6 tis. €, získané na financovanie NS MHD. Tento príjem bol vlastne čistou refundáciou úhrad uskutočnených zo zdrojov mesta na konci roka 2015. Z uvedeného je potom zrejmé, že mesto v roku 2016 získalo do rozpočtu a použilo len bezvýznamné zdroje na realizáciu investícií z Európskych fondov.

3.PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

Príjmové finančné operácie za rok 2016 dosiahli objem 6 297 236 €, nedošlo k naplneniu rozpočtu s medziročným indexom len 10,5. V textovej časti hodnotiacej správy (str. 9) sa uvádza podrobne, v akých oblastiach tieto príjmy boli plnené, avšak podobne ako v minulých rokoch absentuje na tomto mieste hodnotiacej správy vysvetľujúci komentár ich nenaplnenia (76,5% na upravený rozpočet).

Príjmy a výdavky vrátane finančných operácií vykazujú prebytok hospodárenia vo výške 26 125 417 € voči vyrovnanému rozpočtu, ktorý bol pôvodne rozpočtovaný. V súlade s metodikou členenia rozpočtu obcí, t.j. bez finančných operácií, je výsledkom hospodárenia za rok 2016 prebytok vo výške 24 828 181 € (v roku 2015 to bol schodok 9 927 032 €) pri celkovo dosiahnutých príjmoch bez finančných operácií 292 765 171 € (v roku 2015 to bolo 290 561 107 €), čiže celkové príjmy mesta bez finančných operácií narástli oproti roku 2015 len indexom 100,8.

II. VÝDAVKY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA

Pre každodenné fungovanie mesta má kľúčový význam jeho bežný rozpočet, ktorý sa môže čerpať len do jeho schválenej výšky. Preto sa v priebehu roka finančné prostriedky mohli čerpať len v rámci možností rozpočtu, čo mesto aj dodržiavalo. Bežné príjmy (skutočnosť) dosiahli čiastku 269 437 148 € (vysoko prekročili rozpočet príjmov). Bežné výdavky (BV) dosiahli v hodnotenom roku 246 241 733 € (nenaplnili rozpočet výdavkov). **Aj keď rozpočet BV nebol naplnený, zaznamenal mimoriadne priaznivý medziročný nárast.** Nárast BV voči roku 2015 predstavuje hodnotu 31 364 202 €.

Bežné výdavky dosiahli úroveň 91,9 % celkových výdavkov hlavného mesta. Bežné výdavky boli čerpané 100% v programe Kultúra, šport, podpora služieb a cestovný ruch, v ďalších programoch od 74,6% (Správa a nakladanie s majetkom mesta) do 99,7% (Vzdelávanie a voľný čas).

v tis. €	rok	Bežné výdavky 1	Mzdy, platy (610) 2	% (2:1)	Poistné (620) 3	% (3:1)	Tovary a služby (630) 4	% (4:1)	Bežné transfery (640) 5	% (5:1)	Splácanie úrokov (650) 6	% (6:1)
Skutočnosť	2010	195 421 €	18 895 €	9,67%	6 494 €	3,32%	62 979 €	32,23%	105 679 €	54,08%	1 374 €	0,70%
Skutočnosť	2011	189 380 €	18 506 €	9,77%	6 698 €	3,54%	59 588 €	31,46%	102 424 €	54,08%	2 165 €	1,14%
Skutočnosť	2012	187 684 €	18 663 €	9,94%	6 897 €	3,68%	56 842 €	30,29%	102 949 €	54,85%	2 333 €	1,24%
Skutočnosť	2013	202 844 €	18 752 €	9,24%	6 790 €	3,35%	60 987 €	30,07%	114 421 €	56,41%	1 895 €	0,93%
Skutočnosť	2014	206 802 €	20 096 €	9,72%	7 498 €	3,63%	59 591 €	28,82%	117 739 €	56,93%	1 879 €	0,91%
Skutočnosť	2015	214 878 €	21 248 €	9,89%	7 891 €	3,67%	62 502 €	29,09%	122 485 €	57,00%	752 €	0,35%
Schválený rozpočet	2016	229 457 €	22 734 €	9,91%	8 734 €	3,81%	74 596 €	32,51%	121 742 €	53,06%	1 650 €	0,72%
Upravený rozpočet	2016	252 895 €	23 540 €	9,31%	8 946 €	3,54%	88 844 €	35,13%	130 919 €	51,77%	646 €	0,26%
Skutočnosť	2016	246 242 €	23 346 €	9,48%	8 720 €	3,54%	83 524 €	33,92%	130 017 €	52,80%	635 €	0,26%
Schválený rozpočet - skutočnosť	2016	-16 785 €	-612 €	-	15 €	-	-8 928 €	-	-8 275 €	-	1 015 €	-
Upravený rozpočet - skutočnosť	2016	6 654 €	194 €	-	227 €	-	5 320 €	-	902 €	-	12 €	-
% plnenia na upravený rozpočet	2016	97,37%	99,18%	-	97,47%	-	94,01%	-	99,31%	-	98,20%	-
Medziročná zmena (2016-2015)	-	31 364 €	2 098 €	-	829 €	-	21 022 €	-	7 532 €	-	-118 €	-
INDEX 2016 / 2015	-	1,15	1,10	-	1,11	-	1,34	-	1,06	-	0,84	-
INDEX 2016 / 2014	-	1,19	1,16	-	1,16	-	1,40	-	1,10	-	0,34	-
INDEX 2016 / 2013	-	1,21	1,24	-	1,28	-	1,37	-	1,14	-	0,33	-
INDEX 2016 / 2012	-	1,31	1,25	-	1,26	-	1,47	-	1,26	-	0,27	-
INDEX 2016 / 2011	-	1,30	1,26	-	1,30	-	1,40	-	1,27	-	0,29	-
INDEX 2016 / 2010	-	1,26	1,24	-	1,34	-	1,33	-	1,23	-	0,46	-

Tabuľka bežných výdavkov v ekonomickom členení (r.2010 -2016)

Z vyššie uvedenej tabuľky je zrejmá štruktúra členenia BV podľa ekonomickej klasifikácie. Prírastok BP, sa na rozdiel od minulosti nepoužil predovšetkým na financovanie investícií. Na trhoch pretrvávajúca situácia deflácie v roku 2015 aj 2016 naďalej pomáha v tom, že sa dá nakúpiť za rovnaké množstvo peňazí medziročne rovnaký objem tovarov a služieb.

Štruktúra ekonomického členenia sa významnejšie v predchádzajúcich rokoch nemenila, až v roku 2016. Dlhšie obdobie pretrvávajúca trend poklesu splácania úrokov, od roku 2013 do roku 2016. Platené úroky klesli v rámci štruktúry a aj medziročne sa znižovala ich absolútna výška. Rozpočet úrokov sa v roku 2015 nedočerpal, schválený rozpočet r. 2016 bol korigovaný rozpočtovým opatrením na reálnu úroveň a tak bol aj splnený.

V roku 2013 dosiahli Mzdy a platy pokles v rámci ekonomického členenia nákladov, v roku 2014 a 2015 sa hodnota podielu vrátila na úroveň porovnateľnú s predchádzajúcimi rokmi. V roku 2016 však opäť významnejšie klesla. Dostala sa na druhú najnižšiu úroveň v sledovaní od roku 2010. Index tovarov a služieb vypovedá, že ani v roku 2015 (ani v rokoch predchádzajúcich) nevynaložilo mesto na tovary a služby sumu vyššiu ako v kritickom roku 2010. Až v roku 2016 dochádza k výraznej zmene a nárast voči roku 2010 predstavuje 20 545 259 €. Nárast voči roku 2015 predstavuje 21 021 994 €. Aj v štruktúrálnej skladbe sa nachádzal podiel Tovary a služby v rokoch 2014 a 2015 na najnižšej úrovni sledovaných rokov. Aj tu však dochádza v roku 2016 k významnej zmene v štruktúre v prospech podielu Tovary a služby. Bezpochyby veľmi výraznú úlohu tu zohrali dary od štátnych akciových spoločností v celkovom objeme 14 mil. €, ktoré mesto dostalo v súvislosti s predsedníctvom SR v Rade EÚ. Bežné príjmy vo výške 12 166 tis. € boli použité na opravy komunikácií, revitalizácie verejných priestranstiev, udržiavanie čistoty a zelene, opravy kultúrnych a pamiatkovo chránených objektov a iných budov mesta. Podľa funkčnej klasifikácie najväčšie BV sú oddiel 04-ekonomická oblasť, 87 861 267 € (v roku 2015 to bolo 73 295 936 €), čo predstavuje 35,7 % (v roku 2015 to bolo

34,1 %) celkových BV hlavného mesta. Hneď po nich nasledujú 01-všeobecné verejné služby vo výške 59 872 280 € (v roku 2015 to bolo 52 717 215 €), čo predstavuje 24,3 % (v roku 2014 to bolo 24,5 %) celkových BV mesta. Na tieto dve oblasti je vynaložená viac ako polovica BV mesta.

Kapitálové výdavky (KV) predstavovali v roku 2015 čiastku 85 610 608 € - dokončenie prvej etapy nosného dopravného systému vrátane rekonštrukcie starého mosta, v roku 2014 boli 32 911 270 € a **v roku 2016 klesli na 21 695 256,42 €**. Podiel (KV) bol 8,1 % z celkových výdavkov hlavného mesta. Podľa funkčnej klasifikácie najvyššie KV predstavuje oddiel 04-ekonomická oblasť, 10 502 611 € (v roku 2015 vo výške 79 883 762 €), čo predstavuje 48,41 % celkových KV hlavného mesta. Tieto výdavky sú vecne komentované v rôznych častiach predkladaného ZÚ. Je treba oceniť, že v tejto oblasti je vzťah európskej únie a štátu v horizonte posledných rokov priaznivejší ako v minulosti, aj keď v roku 2016 je index nepriaznivý. Projekty však pokračujú. Aj pri čerpaní KV treba uviesť skutočnosť, že na základe rozhodnutia vlády SR boli poskytnuté mestu dary od štátnych akciových spoločností v súvislosti s predsedníctvom SR v Rade EÚ, konkrétne vo výške 1 516,1 tis.€. Ku kapitálovým výdavkom sa na str. 13 až 15 nachádzajú dve tabuľky a dva grafy bez akéhokoľvek komentára. Z tabuliek je zrejmé, že mesto naplnilo svoje kapitálové investície v nasledovných oblastiach: z pohľadu funkčnej klasifikácie sú to Rekreačia, kultúra a náboženstvo a Vzdelávanie, z pohľadu programovej štruktúry sú to Vzdelávanie a voľný čas, ďalej Kultúra, šport, podpora služieb a cestovného ruchu a na koniec ešte Mobilita a verejná doprava. Najväčšie neplnenia sa nachádzajú podľa druhej tabuľky v programoch Správa a nakladanie s majetkom mesta (2,1%) a potom Verejná infraštruktúra (34,5%). **V hodnotení programového rozpočtu sa nachádzajú o KV viaceré vecné komentáre.**

Schodok/prebytok bežného rozpočtu

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
BP - rozpočet	189 437 224 €	193 510 940 €	204 066 126 €	207 213 740 €	221 801 691 €	240 253 604 €	260 607 793 €
BV - rozpočet	193 117 224 €	189 075 394 €	195 838 586 €	197 473 575 €	217 022 950 €	218 948 119 €	252 895 347 €
PREBYTOK (+) - rozpočet	-3 680 000 €	4 435 546 €	8 227 540 €	9 740 165 €	4 778 741 €	21 305 485 €	7 712 446 €
BP - skutočnosť	186 498 503 €	198 398 876 €	200 705 321 €	213 714 019 €	220 711 096 €	238 108 614 €	269 437 148 €
BV - skutočnosť	195 420 926 €	189 379 473 €	187 684 481 €	202 844 444 €	206 802 265 €	214 877 531 €	246 241 733 €
PREBYTOK (+) - skutočnosť	-8 922 423 €	9 019 403 €	13 020 840 €	10 869 575 €	13 908 831 €	23 231 083 €	23 195 415 €

Tabuľka poukazuje na vývoj od „bodu zlomu“, t.j. od r. 2010, odkedy sa rozpočtuje aj dosahuje sústavný a prevažne rastúci prebytok bežného rozpočtu. Etalónom pre nasledujúce roky je r. 2010, lebo vtedy štát vzhľadom na ťažkú ekonomickú situáciu v celej verejnej správe umožnil vytvorenie schodku BP a BV už vo fáze prijímania rozpočtu. Tabuľka poukazuje na skutočnosť, že vo financovaní bežného života mesta cez BV sme prekročili v hodnotenom období úroveň roku 2010 až v roku 2013, v roku 2014 bol zaznamenaný mierny nárast, v r. roku 2015 zreteľný nárast BV a v roku 2016 už veľmi výrazný nárast BV. V roku 2016 bol zaznamenaný identický prebytok bežného rozpočtu ako v roku 2015. Na rozdiel od roku 2015, kedy bol použitý na investície, v roku 2016 nebol spotrebovaný a prakticky prechádza po schvaľovaní do rezervného fondu. V ďalšom potom poslanci rozhodnú prijímanými rozpočtovými opatreniami o jeho použití. Priaznivý výsledok v roku 2015 aj 2016 nič nemení na skutočnosti, že nastavenie systému financovania HM SR Bratislavy je naďalej neriešené

(problémové), čo vo svojich stanoviskách uvádzam už niekoľko rokov. V rokoch 2011 až 2015 mesto použilo ako zdroje krytia kapitálového rozvoja prebytky bežného rozpočtu v celkovej výške 73 949 371€. Teda rozvoj dlhé roky financujeme, v r. 2014 a 2015 a 2016 spolufinancujeme, ukrajovaním z tvorby bežných zdrojov, pričom súčasne úverové zdroje sa dlhodobo držali na či nad hornou hranicou limitu. Je to dôsledok skutočnosti, že hoci mesto patrí k top regiónom v rebríčku HDP v Európe, zostáva na konci rebríčka hlavných miest Európskej únie z pohľadu finančných zdrojov v prepočte na obyvateľa, tobôž na km² svojho územia. **Bratislava nemá finančné ohodnotenie plnenia funkcie hlavného mesta štátu** (tiež nie je regiónom), čo je zriedkavý prístup európskych štátov k svojmu hlavnému mestu. Tento problém je síce stále viac vnímaný, ale bez akejkoľvek pozitívnej zmeny pre Bratislavu.

III. PLNENIE ROZPOČTU PODĽA PROGRAMOV

Výdavková časť záverečného účtu je veľmi podrobne hodnotená podľa jednotlivých programov. Hlavné mesto SR Bratislava podľa programovej štruktúry sleduje 8 programov (v r. 2015 bolo 12, v r. 2014 bolo 13, v r.2013 bolo 12 a v r.2012 bolo 11 programov), ktoré sú členené vo viacerých podprogramoch. Podrobnosť, do akej hĺbky sleduje mesto svoj rozpočet, je daná najmä počtom jeho podprogramov a prvkov. **Ten klesol v roku 2016 na 33 podprogramov**, (rok 2015 na 46, v r. 2014 bolo 61, ale v r.2013 len 45 podprogramov) a 97 prvkov (rok 2015 bolo 109, rok 2014 bolo 133 a r.2013 bolo až 151 prvkov).

V programe č. 1 Mobilita a verejná doprava bolo najvyššie čerpanie z programov v čiastke 73 898 995 € a v programe č. 8 Správa a nakladanie s majetkom mesta bolo najnižšie čerpanie zo všetkých programov v čiastke 3 339 245 €.

Z podprogramov bolo najvyššie čerpanie v podprograme 1.1 Integrovaný systém verejnej dopravy- čerpanie v čiastke 72 559 109 € a v podprograme č. 5.4 Ostatné školstvo a aktivity bolo čerpanie v čiastke 39 496 039 €. Najnižšie čerpanie prostriedkov v podprogramoch bolo v 8.3 Rozvoj nájomného bývania v čiastke 38 683 € a v podprograme č. 6.3 Sociálna práca s vybranými skupinami v čiastke 65 461 €.

Z prvkov bolo najvyššie čerpanie v prvku č. 1.1.1 Mestská hromadná doprava 70 135 245 €, v prvku 5.4.1 Transfer mestským častiam na úseku školstva 39 486 256 € a v prvku 3.1.1. Zber a likvidácia odpadu v OLO a.s. 25 322 278 €. Najnižšie čerpanie prostriedkov bolo v prvkoch 5.4.4 Mladá Bratislava 2 516 €, v prvku 2.1.3 Činnosť hlavného architekta 746 € a najmenej v prvku 6.2.3 Podpora obetí domáceho násillia 641 €.

Nasledovných 8 prehľadov prezentuje výdavky uskutočnené v programových rozpočtoch uplynulých štyroch rokov.

1.PROGRAM: Mobilita a verejná doprava

V rámci tohto programu sú úlohy a činnosti súvisiace so zabezpečením integrovaného systému verejnej dopravy, s organizáciou dopravy v hlavnom meste. Člení sa na **podprogramy Integrovaný systém verejnej dopravy**, v ktorom sú prvky Mestská hromadná doprava a Integrovaná

doprava a **Organizáciu dopravy** s prvkami Dopravné prieskumy a plány, Dopravné značenie a svetelná signalizácia a Riadenie dopravy. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 dosiahla 65 252 489 €, v roku 2015 bolo 62 900 663 €.

Bežné výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
61 562 712	61 205 336	62 900 663	65 252 489

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
9 252 479	4 475 125	9 821 805	8 646 506

V programe 1 Mobilita a verejná doprava v prvku 1.1.1. MHD bolo presunutých 621 516 € z kapitálových výdavkov (ďalej KV) do prvku 1.1.1. bežných výdavkov (ďalej BV) z dôvodu nezrealizovania všetkých projektov v roku 2016. Konkrétne suma 500 000 € bola použitá na zvýšenie miezd vodičov MHD a 121 516 € bolo využitých v súvislosti s obstarávaním náhradných dielov pre označovače cestovných lístkov.

2.PROGRAM: Verejná infraštruktúra

Program 2 je členený do štyroch podprogramov a deviatich prvkov. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 bola 31 682 563 €, v roku 2015 bolo 17 269 152 €. Najviac dosiahol v roku 2016 podprogram Infraštruktúra ciest, cyklotrás a parkovísk v hodnote 27 908 162 €.

Bežné výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
16 597 613	14 773 217	17 269 152	31 682 563

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
4 163 866	21 301 937	70 164 343	2 063 204

V programe 2 Verejná infraštruktúra do prvku 2.2.2. boli presunuté BV vo výške 353 000 € z prvku 2.2.1. rozpočtovým opatrením primátora č. 5 zo dňa 15.12.2016. Prostriedky sa použili na čiastočnú úhradu fakturácie za čistenie komunikácií v mesiaci november 2016 od ARK technické služby. Suma 400 793,54 € bola uhradená 19.12.2016 spoločnosti ARK technické služby.

V prvku 2.3.1. príprava a realizácia NDS III. Etapa bol schválený rozpočet v sume 600 000€ navýšený rozpočet o 240 000 € rozpočtovým opatrením primátora č. 5/2016. Išlo o presun KV medzi jednotlivými položkami vo výške 140 000 € - príprava NDS II. etapa a 100 000 z PD pre implementáciu územného generelu dopravy, nakoľko sa projekt III. etapa NDS nerealizoval. Tieto finančné prostriedky boli presunuté na realizáciu projektových dokumentácií pre implementáciu OPIL, IROP, ÚGD. Keďže neboli vyhlásené žiadne výzvy, prostriedky nebolo možné vyčerpať.

3.PROGRAM: Poriadok a bezpečnosť

Program 3 je členený do troch **podprogramov** Odpadové hospodárstvo a veterinárna oblasť, Verejné osvetlenie, Verejný poriadok a bezpečnosť a jedenástich prvkov. Skutočnosť bežných

výdavkov za 2016 bola 40 781 322,85 €, v roku 2015 bolo 37 506 746 €. Najviac dosiahol v roku 2016 podprogram Odpadové hospodárstvo a veterinárna oblasť 25 957 495 €.

Bežné výdavky (v €)			
Skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
36 990 437	37 049 161	37 506 746	40 781 323

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
1 234 706	2 801 846	182 377	630 576

V podprograme 3.2 Verejné osvetlenie, v prvku 3.2.1 Kvalitné verejné osvetlenie boli rozpočtovým opatrením primátora č. 6/2016 realizované presuny v BV vo výške 409 000 € z prvkov 1.2.2, 2.2.1, 2.2.2 a 2.4.1, ktoré boli použité na úhradu faktúr od Siemens za dodávky energie na verejné osvetlenie vo výške 277 746,89 € a za zabezpečenie prevádzky verejného osvetlenia vo výške 137 746,54 € (obidve faktúry boli uhradené 30.12.2016).

4.PROGRAM: Kultúra, šport, podpora služieb a cestovného ruchu

Program 4 je členený do ôsmich **podprogramov** Cestovný ruch, Kultúra, Bratislavský lesopark, Zoologická záhrada, Rekreačné a športové služby – STARZ, Pohrebné služby (Marianum-Pohrebničníctvo mesta Bratislavy), Pamiatková starostlivosť a GIB. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 bola 15 475 581 €, v roku 2015 bolo 13 936 437 €. Najviac dosiahol v roku 2016 podprogram Kultúra 4 118 928 €. Nárast v kapitálových výdavkoch bol spôsobený úhradou splátky istiny (SLSP a.s.) za výstavbu mestskej športovej haly (Zimný štadión O. Nepelu) vo výške 6 054,7 tis. € a 20,0 tis. € na realizáciu poslaneckej priority – dostavbu ihriska na ul. Hostinského.

Bežné výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
13 184 075	13 851 575	13 936 437	15 475 581

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
2 687 153	2 656 383	1 912 493	7 831 795

Program zahŕňa zabezpečenie kultúrnych aktivít, podujatí a CR, súčasťou ktorého sú aj príspevkové organizácie. V podprograme 4.1. podpora CR sú výdavky na účasť na veľtrhoch, propagačné materiály a pod. Príspevok Bratislavskej organizácii CR vo výške 822 tis. € vykazuje oproti r. 2015 index 113,4,2%. V podprograme 4.2. kultúra sú príspevky príspevkovým organizáciám, ktoré predstavujú 100,0% čerpanie oproti upravovanému (navyšovanému) rozpočtu a index v jednotlivých organizáciách oproti r. 2015 je od 102,1% po 127,3 %, okrem Mestských lesov, ktoré zaznamenali index 77,2%. V roku 2016 výrazne stúplo čerpanie v podprograme 4.8. GIB starostlivosť o pamiatky a fontány. V roku 2015 boli BV na túto činnosť čerpané vo výške 56 331 €, v r. 2016 vo výške 908 500 €. V zásade nešlo o navýšenie čerpania financií na fontány. Rozdiel v čerpaní v porovnaní s predchádzajúcim rokom je spôsobený rozdelením činnosti GIBu na bežný výkon organizácie a na opravu pitných fontánok, kde boli presunuté zdroje z prvkov 4.8.1.

5.PROGRAM: Vzdelávanie a voľný čas

Program 5 je členený do štyroch **podprogramov** Centrá voľného času, Základné umelecké školy, Neštátne školské zariadenia a Ostatné školstvo a aktivity. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 bola 58 334 868 €, v roku 2015 bolo 54 422 458 €. Najviac dosiahol v roku 2016 podprogram Ostatné školstvo a aktivity 38 972 042,73 €.

Bežné výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
47 308 446	51 107 146	54 422 458	58 334 868

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
275 495	149 746	300 617	574 022

Upravený rozpočet bežných výdavkov (ďalej BV) v tomto programe vo výške 58 481 621 € bol čerpaný vo výške 58 334 868 €, čo je v percentuálnom vyjadrení 99,7%. V rámci jednotlivých organizácií išlo predovšetkým o BV na zabezpečenie prevádzky, výlety, exkurzie, športové súťaže atď. Z 5 CVČ vykázali v porovnaní s rokom 2015 celkom index čerpania BV pod 100% (od 83,4 po 99,6) 4 CVČ. Oproti tomu všetky ZUŠ vykazovali v porovnaní s rokom predchádzajúcim vyššie čerpanie vyjadrené indexom od 104 po 129,5. Zabezpečovali rôzne súťaže, koncerty doma a v zahraničí, pripravovali žiakov na štúdium na konzervatóriu, VŠ a pod. Obdobne transfer MČ na úseku školstva bol oproti r. 2015 vyšší, prezentujúci sa indexom 109,0 ako aj ostatné položky prvku 5.4. – Talentovaná mládež a Deň učiteľov, Mladá Bratislava – index nad 100%.

Podprogram 5.1 Centrá voľného času

Päť CVČ, ktoré zabezpečujú celoročne výchovno-vzdelávaciu a rekreačnú činnosť čerpalo rozpočtované BV celkom vo výške 1 054 026 €, t.j. na 94,9%. Išlo o výdavky na nákup materiálu pre činnosť krúžkov, klubov, na mzdy zamestnancov, údržbu a prevádzku budov a pod. Okrem zdrojov mesta a príjmov zo školného využívajú centrá na úhradu výdavkov aj dotácie zo ŠR za vzdelávacie poukazy a finančné prostriedky na zabezpečenie predmetových olympiád. Najvyššie čerpanie na 100% (vo všetkých položkách) vo výške rozpočtovaných BV 173 826 € vykázalo CVČ Kulíškova. V porovnaní s rokom predchádzajúcim však toto zariadenie vykazuje index 83,4. Naopak najnižšie čerpanie, iba na 83,2% dosiahlo CVČ Hlinícka, ktoré nedočerpalo ani pôvodne schválenú výšku rozpočtu. Nízke čerpanie BV nie je v ZÚ zdôvodnené. Okrem BV boli účelovo rozpočtované kapitálové výdavky (ďalej KV) v celkovom objeme 35 500 €. Z uvedenej sumy sa obstaralo zakúpenie elektrickej vypaľovacej pece za 2 500 € pre CVČ Pekníkova, za 16 tis. € sa zrealizovalo multifunkčné ihrisko pre CVČ Štefánikova a 17 tis. € stálo multifunkčné ihrisko a revitalizácia areálu v CVČ Gessayova.

Podprogram 5.2 Základné umelecké školy

Na podporu detí a mládeže vzdelávaných v 12 základných umeleckých školách (ďalej ZUŠ) sa v rámci upraveného rozpočtu BV 9 004 150 € použilo 8 942 740,- eur, čo je čerpanie na 99,3%. Z BV sa finančné prostriedky použili na úhradu nákladov spojených s činnosťou škôl: nákupy učebných pomôcok, úhrady za energie, mzdy zamestnancom, odvody do poisťovní, nákupy materiálov a pod. Čerpanie v týchto zariadeniach bolo voči rozpočtu takmer identické a pohybovalo sa v rozpätí od 98,3

% do 99,9%, resp. 100%, ktoré vykázali 4 ZUŠ (Radlinského, Exnárova, Vrbenského a Istrijská) vo všetkých položkách. Treba však poznamenať, že v porovnaní s rokom 2015 vykázali všetky ZUŠ vyššie čerpanie, index 2016/2015 sa pohyboval od 104,0 do 129,5. Kapitálové výdavky (ďalej KV) vo výške 15 150,- eur boli rozpočtované účelovo napr. na nákup altánku v cene 11,3 tis. € pre ZUŠ Daliborovo nám. Celkovo sa vyčerpalo 14 527 €, t.j. na 95,9%.

Podprogram 5.3 Neštátne školské zariadenia

V rámci vzdelávania v neštátnych ZUŠ a školských zariadeniach sa rozpočtovali BV celkom vo výške 9 379 147 €. Formou transferu bolo poskytnutých 9 366 059 €, čo predstavuje 99,9% z rozpočtu v tomto podprograme. Dotácia bola poskytnutá z prostriedkov poukazovaných obci v súlade so zákonom č. 564/2004 Z.z. o určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve pre 116 neštátnych škôl a školských zariadení (z toho 94 súkromných škôl a 22 cirkevných škôl). V rozpočte na rok 2016 bolo rozpočtovaných 115 neštátnych škôl a školských zariadení.

Od roku 2014 bol vývoj čerpania BV na neštátne školské zariadenia (okrem transferu Rímskokatolíckej cirkvi a dotácie BSK) nasledovný:

Bežné výdavky (v €)				
skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	index 2016/2014	index 2016/2015
8 571 273	9 465 599	9 257 175	108,00	97,80

Súkromným umeleckým školám boli od r. 2014 poskytnuté transfery v nasledujúcich objemoch:

	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
transfer (v €)	2 857 003	3 204 157	2 407 219
reťazové indexy		112,15	75,13
bázický index		112,15	84,26

V oblasti transferov došlo v zmysle vyššie uvedených tabuliek po viacerých rokoch nepretržitého rastu k poklesu.

Podprogram 5.4 Ostatné školstvo a aktivity

Z finančných prostriedkov tohto podprogramu rozpočtovaného v BV vo výške 38 987 155 € a čerpaného na 99,9 %, čo je 38 972 043 €, najväčšia časť bola poskytnutá mestským častiam na prenesený výkon štátnej správy vo výške 38 692 260 €. Tento podprogram je veľmi podrobne a vecne komentovaný v Hodnotiacej správe od str. 90.

6.PROGRAM: Sociálna pomoc a sociálne služby

Program 6 je členený do troch **podprogramov** Sociálna starostlivosť, Podpora sociálnych aktivít a Sociálna práca s vybranými skupinami. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 bola 12 090 514 €, v roku 2015 bolo 11 101 578 €. Najviac dosiahol v roku 2016 prvok Sociálna starostlivosť 11 763 483,69 €.

Bežné výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
9 982 649	10 680 629	11 101 578	12 090 514

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
485 428	246 834	173 677	140 743

Na úlohy a činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o seniorov prostredníctvom sociálnych zariadení, na pomoc občanom v nepriaznivej situácii, podporné programy pre mnohohodetné rodiny a pod. bol upravený rozpočet BV na výšku 12 340 905 €. Z týchto prostriedkov boli vyčerpané v 3. podprogramoch, na ktoré sa program člení, BV vo výške 12 090 514 € t.j. 98,0%.

Podprogram 6.1 Sociálna starostlivosť (ide o mestské zariadenia)

Pre zariadenia pre seniorov, ktorých je sedem a zriaďovateľom je mesto, boli rozpočtované BV v sume 11 002 020 € a tieto vykázali celkom čerpanie na 99,3%. Výdavky predstavovali náklady na nákupy tovarov a služieb pre klientov, na mzdy, odvody do poisťovní, energie, potraviny, nákupy ochranných pracovných pomôcok a pod. Štyri zariadenia dosiahli úroveň čerpania BV vo výške 100,0% a dve zariadenia sú tesne pod 100,0%. V zariadení na Rusovskej ceste bol v priebehu roka znížený rozpočet BV o cca 47 000 € a boli presunuté do KV zariadenia. V porovnaní s rokom 2015 všetky zariadenia čerpali BV vo vyšších objemoch, čo je vyjadrené indexom od 100,8% do 113,1%.

Rozpočtované príjmy týchto sociálnych zariadení boli naplnené v rozpätí od 100,5% do 104,8%. Iba 1 zariadenie (Domov pri kríži) rozpočtovanú výšku príjmov naplnilo na 99,8%. Zdrojom financovania zariadení sú príjmy od klientov, dotácie z MPSVR SR, dotácie z prostriedkov hlavného mesta, sponzorské dary a v 3 zariadeniach aj príjmy z prenájmu priestorov. Za zmienku stojí uviesť zariadenie na Polereckého ulici, ktoré ako jediné už niekoľko rokov nepožaduje z rozpočtu mesta prostriedky na financovanie svojich potrieb a BV vykrýva z príjmov od klientov a zo štátnej dotácie. Na činnosť sociálnych zariadení boli vrátane Nocľahárne Mea Culpa, ktorá je tiež poberateľom štátnej dotácie poskytnuté, BV nasledovne:

	2015	2016	2016/2015
- z rozpočtu hlavného mesta	10 238 398,00	10 976 759,00	107,21
- schválená dotácia MPSVR SR	4 489 344,00	4 489 344,00	-
- čerpanie dotácie	4 448 770,52	4 466 301,70	100,39
- vrátené fin. prostriedky pre neobsadenosť a nevyčerpanie	40 573,48	23 042,30	56,79

V roku 2016 bola v rámci zúčtovania vrátená štátna dotácia za rok 2015 vo výške 40 573,48 €. Obdobne bude v roku 2017 za rok 2016 vrátená dotácia za neobsadenosť a nedočerpanie vo výške 23 042,30 €. KV tohto programu, ktoré boli rozpočtované v čiastke 275 220 € vykázali čerpanie celkom 140 743 € t.j. 51,1%. V rámci programu boli KV pre zariadenia pre seniorov rozpočtované vo výške 262 350 €, ktoré boli čerpané iba na 52,56%. Nečerpanie je zdôvodnené tým, že v 2.polroku bola plánovaná rekonštrukcia 2 výťahov, ktorá sa neuskutočnila, nakoľko dodávateľ z odôvodnených príčin nemohol zabezpečiť potrebné diely. Zariadenie požiadalo o posun termínu na rok 2017. Vo všetkých zariadeniach je čerpanie KV riadne odôvodnené

Podprogram 6.2 Podpora sociálnych aktivít

Celkové rozpočtované bežné výdavky na pomoc občanom v núdzi vo výške 290 400 € boli čerpané vo výške 261 569 € na 90,1%. V tom: príspevok poskytovateľom sociálnych služieb vo výške 20 000 € na 100,0%, podpora práce s bezdomovcami 240 928 € na 89,8% - prostriedky boli poskytnuté OZ Vagus, OZ proti prúdu, Depaul Slovensko a pod.

Podprogram 6.3 Sociálna práca s vybranými skupinami – podpora aktívneho života seniorov, ktorí nie sú umiestnení v sociálnych zariadeniach, podpora mnohohodným rodinám a pod. BV celého podprogramu rozpočtované vo výške 67 700 € boli vyčerpané vo výške 65 461, t.j. 96,7%. Finančné prostriedky sa použili na športové, kultúrne a vzdelávacie aktivity pre seniorov. Na čerpanie rozpočtu je napojená aj rada seniorov. Výdavky v rámci jednotlivých prvkov sú zdôvodnené.

7.PROGRAM: Efektívna a transparentná samospráva

Program 7 je členený do šiestich **podprogramov** Ľudské zdroje, Činnosť úradu, Informačné služby, Finančné služby, Organizácia podujatí a podpora občianskych aktivít, Rozvojové a EÚ projekty. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 bola 19 323 885 €, v roku 2015 bolo 16 277 215 €. Najviac dosiahol v roku 2016 podprogram Ľudské zdroje 12 623 153 €.

Bežné výdavky (v €)			
Skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
15 528 670	16 621 345	16 277 215	19 323 885

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
98 887	68 021	2 953 641	1 769 676

V rámci celého programu bol upravený rozpočet BV 22 192 400 € čerpaný na 87,1%, t.j. 19 323 885 €.

Podprogram 7.1 Ľudské zdroje

Z celkových BV pre zamestnancov vo výške 12 091 258 € bolo vykázané čerpanie na 98,0%. Výdavky boli použité na mzdy, odvody do poisťovní, odstupné, odchodné, odmeny, vzdelávanie a pod. Prvok 7.1.1. ľudské zdroje zamestnanci – vykázal za predchádzajúci rok úsporu celkom 60 000 €. V rámci tohto prvku navýšenie BV v funkčnej klasifikácii 01.1.1 položka 610 mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania o 80 000,- eur bolo zrealizované presunom 40 000,- eur z položky 620 poistné na položku 610 a tiež presunom 40 000,- eur z položky 630 tovary a služby na položku 610. Čiže išlo iba o presuny medzi jednotlivými položkami v rámci funkčnej klasifikácie (rozpočtové opatrenie primátora 5/2016). Prvok 7.1.3 – výkon funkcie námestníkov primátora, nízke čerpanie na 72,0% a činnosť poslancov na 84,4% je zdôvodnené, že išlo o mzdy, náhrady miezd, odvody do poisťovní a odmeny poslancov. Hodnotiaca správa tieto prvky nekomentuje.

Podprogram 7.2 Činnosť úradu – ide o zabezpečenie funkčného chodu magistrátu. BV prvku 7.2.1 vnútorná správa v rámci, ktorých bola zabezpečovaná prevádzka budov, administratíva, výdavky spojené s predsedníctvom v rade EÚ sa čerpali na 92,5%. BV aj KV výdavky sú podrobne zdôvodnené. V rámci tohto prvku išlo o presun z KV vo výške 17 854 € na zabezpečenie predsedníctva v rade EÚ do bežných výdavkov na základe opatrenia primátora č.5. Prostriedky boli použité na opravu a údržbu priestorov prvého kontaktu vo výške 13 814,64 € a na repasáciu hardvérovej časti úradnej tabule vo výške 8 292,- eur. Rozdiel 4 252,60 € bol uhradený z prostriedkov

OVS, ktoré sa nevyčerpali na účely opráv a údržby; ďalej v tomto prvku v položke 714 došlo rozpočtovým opatrením primátora č. 5 zo dňa 15.12.2016 k úprave KV o 112 771,- eur na nákup motorových vozidiel. V konkrétnom prípade išlo o nákup 7 osobných áut Škoda Fabia a 1 dodávky značky Toyota. Motorové vozidlá Škoda Fabia boli zakúpené na základe kúpnej zmluvy č. Z201648440Z uzatvorenej dňa 27.12.2016 v rámci Elektronického kontraktačného systému a v zmysle Obchodných podmienok elektronického trhu s dodávateľom Todos Bratislava s.r.o. Celková cena predmetu zmluvy vrátane DPH bola 87 700 €. Dňa 29.12.2016 boli zrealizované v plnej výške úhrady za autá formou zálohových faktúr. V mesiaci marec 2017 boli doručené na magistrát vyúčtovacie faktúry. Na základe vykonanej kontroly zálohových a vyúčtovacích faktúr požiadal mestský kontrolór o predloženie daňovej faktúry od dodávateľa, ktorá bola dodatočne doručená aj s ďalšími daňovými faktúrami za ostatné vozidlá Škoda Fabia. Dodávka Toyota bola zakúpená na základe kúpnej zmluvy č. Z 201648438 Z zo dňa 27.12.2016 od spol. PPC Team Plus s.r.o. v hodnote 24 040€ tiež formou EKS. Úhrada bola uskutočnená 29.12.2016. Prvok 7.2.3 komunikácia, marketing a vzťahy s verejnosťou vykazuje pomerne nízke čerpanie BV. Z 991 720 € bolo vyčerpaných 594 588 €, t.j 60,0%. Rozsiahlo je popísané, čo sa všetko zrealizovalo, ale nízke čerpanie nie je zdôvodnené. Uznesením č. 527/2016 zo dňa 29.-30.6.2017 bol zvýšený rozpočet na realizáciu výdavkov činnosti mestskej televízie o 56,3 tis. €. Rozpočet bol plnený na 77% s medziročným indexom 0,93.

Podprogram 7.3 Informačné služby

Zámerom bolo zvýšenie efektivity prevádzkovania technologicky zastaraných informačných systémov, hardvéru, softvéru a zabezpečenie elektronických služieb v rámci útvarov. Podprogram je vecne komentovaný. Prvok 7.3.1.údržba informačného systému – 114 000 €, išlo o presun 5000 € z KV z prvku 7.3.2, presun 45 000 € z KV z prvku 7.3.3 a presun 64 000€ z BV prvku 7.3.3, ktoré sa použili na nákup 80 počítačov a 4 NTB pre zamestnancov magistrátu. Nákup bol obstaraný cez EKS a platba prebehla dňa 30.12.2016.

Podprogram 7.4 Finančné služby

Na finančné služby v roku 2016 boli rozpočtované BV vo výške 1 088 526 €. Tieto sa čerpali vo výške 1 056 495 €, čo je 97,1%. Prehľad o stave a vývoji dlhu je v ZÚ popísaný a mesto dodržiava ukazovateľ zadlženosti v zmysle § 17 ods. 6 písm. a/ zákona o rozpočtových pravidlách. Prvok 7.4.1 dlhová služba - BV vo výške 634 692 € boli použité na úhrady úrokov za prevzaté úvery a oproti upravenému rozpočtu vykazovali čerpanie na 98,2%. Stav úverov k 31.12.2016 bol celkom 127 311 500 €.

Podprogram 7.5 Organizácia podujatí a podpora občianskych aktivít

Na kultúrny a športový rozvoj života mesta bol schválený rozpočet BV v sume 548 410 €, prostriedky boli čerpané v absolútnom vyjadrení vo výške 456 907 € na 83,3%. V rámci podprogramu smerovala finančná podpora napr.: do Grantového programu na podporu kultúry – Ars Bratislavis, na organizovanie podujatí v športe, organizovanie podujatí v kultúre, Grantový program hl. m. SR Bratislavy pre voľný čas, šport a sociálne aktivity a pod. V texte sú vymenované jednotlivé aktivity, výšky poskytnutých BV a ich čerpanie. Odpočet projektov, podujatí a štruktúra výdavkov je uvedená na str. 144 až 149.

Podprogram 7.6 Rozvojové a EÚ projekty

Celkový upravený rozpočet BV na realizáciu projektov predstavoval 2 026 396 €, z ktorých bolo použitých iba 406 541 €, t.j. 20,1%. Obdobne KV boli čerpané iba na 29,9%. Bežné príjmy z prostriedkov EÚ boli rozpočtované v objeme 491,1 tis. € a čerpané na 68,5% a kapitálové príjmy rozpočtované v sume 1 709,5 tis. € čerpané na 49,3%. Najväčší podiel na neplnení rozpočtu príjmov a výdavkov mal projekt Bratislava sa pripravuje na zmenu klímy, v rámci ktorého došlo k časovému posunu v procese verejného obstarávania a následne z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok nemohli byť zrealizované do konca roku 2016 všetky rozpočtované aktivity. Nie je upresnené v záverečnom účte, o aké aktivity ovplyvniteľné klimatickými podmienkami sa jednalo. Dodatočne na vyžiadanie bola dodaná informácia, že išlo o výsadbu trávnikov – park na Svoradovej, zelená strecha na DS Archa, ktoré nebolo možné realizovať v jesenných mesiacoch. Čerpanie, resp. nečerpanie ďalších BV a KV je zdôvodnené v rámci 17 uvedených projektov.

8.PROGRAM: Správa a nakladanie s majetkom mesta

Program 8 je členený do troch podprogramov Starostlivosť o bytové a nebytové priestory, Nakladanie s majetkom, Rozvoj nájomného bývania. Skutočnosť bežných výdavkov za 2016 bola 3 300 510 €, v roku 2015 bolo 1 322 704 €. Najviac dosiahol v roku 2016 podprogram Starostlivosť o bytové a nebytové priestory 2 677 866 €.

Bežné výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
1 689 842	1 513 856	1 322 704	3 300 510

Kapitálové výdavky (v €)			
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016
991 924	1 211 378	101 655	38 735

IV.PREHL'AD O STAVE A VÝVOJI DLHU A ZÁVÄZKOV HMSR BRATISLAVY K 31.12.2016 V POROVNANÍ S ÚDAJMI K 31.12.2013, 31.12.2014 A 31.12.2015

Posúdenie vývoja zadĺženosti k 31.12.2016

V súlade so znením § 17, ods. 6 a 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mestský kontrolór preveruje dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania z dôvodu, že HMSR Bratislava môže prijať úvery len za splnenia týchto podmienok:

- a) celková suma dlhu územnej samosprávy ku koncu rozpočtového roka neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom platia ďalšie obmedzujúce opatrenia na základe zákona 583/2004 §17 ods.13,
- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úrokov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Dlh mesta, splátková rezerva a náklady s dlhovou službou mesta k 31.12.2016

Pri prijímaní rozpočtu na rok 2015 som v súvislosti s vývojom dlhu konštatoval, že vývoj úrovne ukazovateľov, vplyvom dlhodobého a rastúceho zvyšovania bežných príjmov od roku 2011 a vplyvom pravidelného splácania dlhu vo výške 5 mil. € ročne, začal naberať pozitívny smer. Bolo to nevyhnutné v situácii, keď sme neplnili podmienku uvedenú v písmene a). V roku 2012 sa ukazovateľ celkového zadĺženia dostal pod hranicu 60 % úrovne bežných príjmov predchádzajúceho roka. Vývoj ukazovateľa dlhu mesta pre rok 2015 umožnil načerpať nové úverové zdroje vo výške 17,5 mil. €.

Celková suma dlhu HMSR Bratislavy ku koncu rozpočtového roka **2016 bola 127 311 500 €**, ako aj ku koncu 2015, teda absolútna výška dlhu sa nezmenila (ku koncu roka 2014 to bolo 110 811,5 tis. €).

- (1) **ukazovateľ dlhu** sa znížil v rokoch 2013/2014 z hodnoty z 56,55 % na 51,85 %, v roku 2015 stúpol na 57,68 % a v **roku 2016 klesol na 53,47 %**,
- (2) **splátky úrokov a platby s tým súvisiace** vzrástli z 1 374 tis. € v roku 2010 na 2 333 tis. € v roku 2012 (kedy dosiahli sledované maximum), potom klesali, v roku 2015 na 752 176 € a v hodnotenom roku **klesli na historické minimum 634 692 €**.

V roku 2016 bolo evidovaných 425 923 obyvateľov HMSR Bratislavy (v roku predchádzajúcom 422 932 obyvateľov) podľa zverejnených údajov ŠÚ SR. Dlh z bankového úveru bol na jedného občana mesta v roku 2010 vo výške 296,9 €, v roku 2011 vo výške 311 €, v roku 2012 vo výške 285 €, v roku 2013 vo výške 271,90 €, v roku 2014 bol vo výške 264,04 € a tento ukazovateľ tak dosiahol najnižšiu úroveň v sledovanom období. V roku 2015 bol 301,02 €. **V roku 2016 sa absolútna výška dlhu nezmenila, ale dlh na jedného občana klesol na 298,91 €** z dôvodu mierneho nárastu počtu obyvateľov Bratislavy. Ako informáciu uvádzam aj niektoré ďalšie významné parametre pre priblíženie záväzkovej situácie HMSR Bratislava.

Mesto v porovnaní rokov 2010 až 2016 eviduje tieto vybrané skupiny záväzkov:

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012	K 31.12.2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015	K 31.12.2016
Krátkodobé záväzky za rozpočtovú časť (mesto a RO)	27 293 235 €	37 987 500 €	53 496 403 €	44 176 584 €	40 029 771 €	30 682 138 €	28 074 775 €
Z toho: Dodávatelia	8 870 561 €	12 115 086 €	17 340 848 €	19 654 886 €	13 352 667 €	8 326 714 €	2 118 636 €

Hlavné mesto SR vrátane jeho rozpočtových organizácií dosiahlo k 31.12.2016 druhý najpriaznivejší stav krátkodobých záväzkov od roku 2010. **U záväzkov voči svojim dodávateľom je to najpriaznivejší stav.** Z uvedenej hodnoty boli záväzky po lehote splatnosti vo výške 487 471 €, pričom medziročne poklesli záväzky po lehote splatnosti oproti roku 2015 o 3 298 182 €. Posudzované boli aj neuhradené faktúry po lehote splatnosti k 31.12.2016. Išlo o faktúry vo výške 411 310,50 € od BVS a.s., ktoré sú podľa vyjadrenie sekcie financií „predmetom rokovania s vedením mesta“. Ostatné faktúry vo výške 76 160,50 € boli už uhradené začiatkom roka 2017. Zároveň však treba uviesť, že oproti roku 2015, kedy predstavovali krátkodobé záväzky mesta vrátane jeho rozpočtových organizácií výšku 8 326 714 €, **došlo k výraznému poklesu krátkodobých záväzkov o 6 208 078 € na 2 118 636 €.**

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012	K 31.12.2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015	K 31.12.2016
Krátkodobé záväzky za príspevkovú časť	18 022 189 €	32 083 183 €	26 282 089 €	23 789 523 €	22 401 586 €	20 018 032 €	8 004 262 €
Z toho: Dodávatelia	16 554 864 €	30 365 242 €	24 689 819 €	22 353 130 €	20 853 170 €	18 844 313 €	590 506 €

Táto oblasť záväzkov obsahuje pre rok najmä záväzok GIB-u voči Slovenskej sporiteľni (6 054,7 tis. €) za postúpené záväzky GIB-u za ZŠ ON, Hodnotiaca správa ho nekomentuje, ale popísaný bol na str. 123 záverečného účtu za rok 2015 , (kde však chýbala informácia o splatnosti týchto záväzkov). **Podstatný záver je, že za oblasť príspevkových organizácií je zreteľný priaznivý vývoj roku 2016 dosiahnutím minima v sledovanom období od roku 2010 a to celkom aj u dodávateľov.**

Nasledujúca tabuľka agreguje obe predchádzajúce a je preto rovnako priaznivá.

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012	K 31.12.2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015	K 31.12.2016
Celkové krátkodobé záväzky mesto, RO a PO	45 315 424 €	70 070 683 €	79 778 492 €	67 966 107 €	62 431 357 €	50 700 170 €	36 079 037 €
Z toho: Dodávatelia	25 425 425 €	42 480 328 €	42 030 667 €	42 008 016 €	34 205 837 €	27 171 027 €	2 709 142 €

V. ZÚČTOVANIE FINANČNÝCH VZŤAHOV K ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY ZA ROK 2016

Rozpočtové organizácie všetky svoje príjmy v priebehu roka odvedli do rozpočtu mesta a výdavky hradili z poskytnutých dotácií. Príspevkové organizácie (PO) uhrádzali svoje výdavky z vlastných príjmov a príspevku mesta a vykonávajú zúčtovanie s rozpočtom zriaďovateľa.

Oblasť hlavnej činnosti: Počet PO vykazujúci záporný hospodársky výsledok v oblasti hlavnej činnosti zostal voči predchádzajúcemu roku nezmenený (4). V roku 2012 stratu vykázalo 5 organizácií. Rok 2013 zaznamenal najlepšiu situáciu, keď stratu vykázali iba STARZ a Marianum. Tieto dve PO vykázali stratu z hlavnej činnosti aj v roku 2014, 2015 a 2016. Mesto dlhodobu nedofinancováva svoje PO v činnosti, za účelom ktorej ich zriadilo. **Kumulovaná strata všetkých stratových PO** z hlavnej činnosti v r. v roku 2016 **klesla na 149 464,86 €**. Záporný výsledok všetkých PO z hlavnej činnosti v r. 2014 bol 150 171 €, v r. 2015 bol 186 352,50 € a v roku 2016 sa zmenil na kladný výsledok vo výške 30 813,89 €. Straty budú vykryté ziskom z podnikateľskej činnosti týchto organizácií mimo GIB, ktorému sa ešte strata musí dofinancovať.

Oblasť podnikateľskej činnosti: V princípe **všetkým organizáciám sa ponechá zisk na ďalší rozvoj**. Považujem za vhodné pozitívne zhodnotiť toto motivačné rozhodnutie vedenia mesta. PO STARZ, Mestské lesy a Marianum vytvorili dostatočne vysoký zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení, z ktorého vykryjú straty z hlavnej činnosti. Celkový zisk všetkých PO z podnikateľskej činnosti po zdanení dosiahol v roku 2016 výšku 221 271,89 €, v roku 2015 to bolo 135 567,49 €.

HMSR Bratislava vykonávalo aj podnikateľskú činnosť, je popísaná na str. 158 v súlade s požiadavkami zákona. Výsledkom hospodárenia podnikateľskej činnosti v roku 2016 bola strata pred zdanením vo výške -52 202 €, v roku 2015 bol zisk pred zdanením vo výške 49 993 €, ktorý stúpol voči roku 2014 o temer 10 tis. €. Strata je komentovaná ako strata, ktorá vznikla opravnými účtovnými zápismi. V prípade, že by strata hrozila predsa aj v roku 2017, mesto musí prijať adekvátne opatrenia, aby sa predišlo stratám.

Schvaľovaný záverečný účet vykazuje prebytok celkového hospodárenia mesta, ktorého usporiadanie je predkladané nasledovne:

V súlade s § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, nevyčerpané prostriedky poskytnuté v rámci účelových dotácií sa z prebytku rozpočtu vylučujú, výška prebytku pre účely tvorby peňažných fondov predstavuje 25 714 890,83 €. V porovnaní s rokom 2015, kedy bola disponibilná výška prostriedkov 6 328 558,30 €, v roku 2016 je to o 19 386 332,53 € viac.

Suma 25 714 890,83 € sa navrhuje prerozdeliť do fondov:

Rezervný fond	25 331 560,23€
Fond rozvoja bývania	169 714,93€
Fond statickej dopravy	77,50 €
Fond na podporu rozvoja telesnej kultúry	213 538,17€

Zdôvodnenie návrhu prerozdelenia prebytku je zrozumiteľne komentované na str. 167.

Tabuľka dokumentuje vývoj prebytku v uplynulých rokoch podľa jeho zdrojov tvorby:

Schodok(-) prebytok (+)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
• bežného rozpočtu	-8 922 423 €	9 019 403 €	13 020 840 €	10 869 575 €	13 908 831 €	23 231 083 €	23 195 415 €
• kapitálového rozpočtu	-9 670 116 €	-4 576 585 €	-6 911 211 €	-4 281 858 €	-15 019 671 €	-33 158 115 €	1 632 766 €
• finančných operácií	23 030 671 €	-654 625 €	-4 041 233 €	-3 478 405 €	2 191 278 €	17 274 063 €	1 297 236 €
Celkový prebytok	4 438 132 €	3 788 193 €	2 068 396 €	3 109 312 €	1 080 438 €	7 347 031 €	26 125 417 €

Tabuľka poukazuje na skutočnosť, že oddlžovanie mesta (z pohľadu absolútnej výšky dlhu) prebiehalo v rokoch 2011 až 2013. Znižovanie relatívnej zadlženosti mesta (z pohľadu vzťahu výšky dlhu ku bežným príjmom) sa znižovalo priebežne až do roku 2016. V rokoch 2014 a 2015 výraznejšie rástol schodok kapitálového rozpočtu, v roku 2015 sa viac ako zdvojnásobil. Významným zdrojom kapitálových príjmov v roku 2016 sa stala aj refundácia za platby, ktorými mesto financovalo Nosný dopravný systém MHD v roku 2015 z externých zdrojov. Zmena nastala v roku 2016.

Prebytok kapitálového rozpočtu bol dosiahnutý jednak poklesom realizácie investícií, ale aj značným nárastom príjmov z predaja majetku, ktoré boli v sledovanom období najvyššie práve v roku 2016. Stav prebytku bežného rozpočtu si zachováva vysoké hodnoty a v roku 2016 dosiahol ich prebytok takmer identickú hodnotu ako v roku 2015. Ešte treba uviesť, že zatiaľ čo v rokoch 2011 až 2013 bol prebytok bežného rozpočtu použitý v stále väčšom pomere na vyrovnanie schodku finančných operácií, v roku 2014 a 2015 bol použitý spolu s prebytkom finančných operácií na krytie schodku kapitálového rozpočtu (teda investícií), v roku 2016 sa stáva výrazným zdrojom rezervného fondu. V roku 2015 narástol prebytok finančných operácií, čo súvisí s tým, že v roku 2015 sa mesto opäť zadlžovalo (príjmy finančných operácií boli vyššie ako výdavky), **v roku 2016 sa mesto nezadlžovalo.**

Popis použitia fondov v roku 2016 je uvedený na str.175 Hodnotiacej správy ZÚ. Jediný fond, ktorý sa vyčerpal (v súlade s rozpočtom), bol fond na podporu rozvoja telesnej kultúry na budovanie cyklotrás vo výške 200 tis. €.

VI.ZÁVER

Zamestnanci ÚMK venujú každoročne pozornosť aj stavu majetku, pohľadávkam a záväzkom. Nebolo tomu inak ani počas celého roka 2016. V rámci prípravy Stanoviska k návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2016 preto pracovníci ÚMK spracovali niekoľko konštatovaní ku bilancii a inventarizácii:

V súvahe za 2016 mesto bilancovalo majetok formou aktív a pasív (ich zdrojov krytia) v peňažnom vyjadrení. Zostavovalo z časového hľadiska riadnu súvahu, z hľadiska ďalších účtovných jednotiek aj konsolidovanú súvahu, a to v súlade so zákonom č. 431/2004 Z.z. o účtovníctve v z.n.p. Z dlhodobého hľadiska je možné konštatovať, že mesto zlepšuje procesy v oblasti financií, ale najmä účtovníctva a podáva presnejší a vernejší obraz o jeho majetku, než tomu bolo v ostatných rokoch. Mesto zostavilo súvahu a výsledovku a bilanciú v rámci ročnej účtovnej závierky uložilo do registra účtovných závierok (ďalej len RÚZ) v súlade s § 23 ods. 2 zákona o účtovníctve v z.n.p. Za rok 2016 mesto uložilo účtovnú závierku do RÚZ podľa osobného overovania dňa 4.04.2017.

V súlade s Rámcovou dohodou o audite bol vykonaný zákonný audit účtovnej závierky, ktorý spoločnosť Deloitte Audit s.r.o (Deloitte) odovzdala mestu dňa 5.6.2017. Výsledkom auditu je konštatovanie, že až na citácie v podmienenom názore účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta a výsledku hospodárenia podľa zákona o účtovníctve. Skutočnosť, že Deloitte predložila podmienený názor, je založená na posudzovaní viacerých súdnych sporov a právnych konaní, pri ktorých mesto nesprávne posúdilo vplyv možného výsledku súdnych sporov a konaní na účtovnú závierku. Nie je zriedkavosťou, že audit upozorňuje na podobné problémy ako kontrolóri mesta, v súvislosti s tým pripomením moje opakované odporúčenia ohľadne súdnych sporov (aktívnych i pasívnych):

Stanovisko k ZU 2012 - primátor s riaditeľom magistrátu previedli v závere roka mimo rozpočtu a bez PFK 348 912 € úspešnej protistrane z aktuálne prehratého súdneho sporu, a tak „predišli možným sankciám“,

Stanovisko k rozpočtu na 2015 - upozornenie, že "súdne spory sú možným zdrojom príjmov, často však aj odlivom použiteľných zdrojov určených pre občanov Bratislavy". Aktuálne sa však na súdoch aj domáhame pohľadávok v jednotlivých prípadoch vo výške tisícov aj státisícov euro spolu s odporúčením "prerokovať" v orgánoch mesta informáciu o prebiehajúcich súdnych sporoch s kvantifikáciou možných dopadov na rozpočet mesta",

Stanovisko k rozpočtu na 2016 - "opätovne odporúčam prerokovať" v orgánoch mesta informáciu o prebiehajúcich súdnych sporoch s kvantifikáciou možných dopadov na rozpočet mesta",

Stanovisko k rozpočtu na 2017 – identické odporúčanie ako k rozpočtu na rok 2016.

Niekoľko informácií o majetku a financiách mesta - vlastné imanie, ktorého hodnota v súvahe aj v bilancii aktív a pasív záverečného účtu je v roku 2016 vo výške 1 199 982 621 € a v roku 2015 bola vo výške 1 178 114 716 €, prírastok o 21 867 905,11€.

Stav bankových účtov vykázaných v súvahe mesta k 31.12.2016 vo výške 39 911 759 € (k 31.12.2015 bol stav bankových účtov vo výške 20 638 090,08 €) naznačujú výrazne zlepšujúcu sa situáciu vo

financiách mesta. Uvedená suma zahŕňa všetky účty (fondové aj z EÚ zdrojov). Oproti stavu k 31.12.2015 došlo k nárastu o 19 273 749,53 €. Na ZBU k 31.12.2016 mesto vykazovalo finančné prostriedky vo výške 10 129 323,95 € (k 31.12.2015 bolo 6 079 143,97 €). V súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a **na základe Rozhodnutia č. 21/2016 primátora hlavného mesta SR Bratislavy bola vykonaná inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov** hlavného mesta SR Bratislavy k 31.12.2016. Ku kontrole bol predložený inventarizačný zápis Ústrednej inventarizačnej komisie (ďalej len ÚIK) a vybrané inventarizačné súpisy, ktoré boli predložené na Zasadnutie Ústrednej inventarizačnej komisie dňa 28.3.2017. Na rokovanie pravidelnej porady primátora hlavného mesta bola Inventarizácia majetku mesta za rok 2016 predložená dňa 9.5.2017. Podľa § 30 ods. (7) zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve „Inventarizačný rozdiel zaúčtuje účtovná jednotka do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overuje stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov“. Pri inventarizácii (tak ako je uvedené ďalej) boli zistené inventarizačné rozdiely a tieto mali byť zaúčtované do roku 2016, pričom termín účtovnej závierky za rok 2016 bol 31.3.2017. Na základe výsledkov inventarizácie podľa sumárnej porovnávacej tabuľky bol zistený u majetku mesta inventarizačný rozdiel vo výške 167 093 826,07 €. V inventarizácii k 31.12.2015 bol zistený celkový inventarizačný rozdiel vo výške 204 513 932,35 €, teda **došlo k poklesu inventarizačného rozdielu o 37 420 105,93 €**. Inventarizačný rozdiel bol zistený u majetku vedeného v podsúvahovej evidencii (majetok zverený mestským častiam) vo výške 106 365 363,08 €, v predchádzajúcom období bol vo výške 153 953 694,41 €. V zápise (ÚIK) zo dňa 28.3.2017 je uvedené, že „Stále pretrváva problém v tom, že nie je dobrá spolupráca zo strany MČ, resp. MČ nedoručujú na hlavné mesto potrebné doklady, čím sa nedá dať do súladu evidencia k tomuto majetku“. **Inventarizačná komisia navrhla rozdiely usporiadať do 31.12.2017.** Je to identický termín aj z inventarizácie r. 2015. U majetku mesta, ktorý vstupuje do súvahy, bol zistený inventarizačný rozdiel vo výške 60 728 462,99 €. Tento bol zistený na účtoch účtovnej skupiny 31 až 37 – pohľadávky a záväzky. Podľa zápisu ÚIK ide vo väčšine prípadov o staré pohľadávky bez podpornej dokumentácie. K zistenému inventarizačnému rozdielu u majetku mesta boli vytvorené opravné položky vo výške 60 750 656,43 €. ÚMK neboli na požiadanie predložené inventarizačné súpisy, z ktorých by bolo zrejmé, ku ktorým pohľadávkam boli vytvorené opravné položky a kto je za ich vytvorenie zodpovedný, resp. kto ich schválil. Účtovanie opravných položiek vyplýva zo zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, § 26 ods. 3, podľa ktorého je účtovná jednotka ku dňu, ku ktorému zostavuje účtovnú závierku, povinná upraviť ocenenie hodnoty majetku, vytvoriť rezervy a odpisovať majetok v súlade s účtovnými zásadami a metódami. Podľa ods. 4 § 26 zákona sa ocenenie majetku upraví opravnými položkami, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu. Opravná položka sa tvorí vždy ku konkrétnemu druhu majetku alebo rovnorodej skupine majetku. Opravná položka sa tvorí na základe zásady opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Ku kontrole boli predložené niektoré inventarizačné súpisy účtovnej skupiny 31 – 37, ku ktorej boli vytvorené opravné položky. Inventarizačné súpisy nie sú podpísané členmi inventarizačnej komisie. **Hlavné mesto nemá vypracovanú Smernicu, ktorou by stanovilo zásady pre tvorbu, použitie, účtovanie a vykazovanie opravných položiek.** V Liste odporúčaní audítora k

31.12.2014, v stanovisku vedenia mesta k Pohľadávkam a záväzkom je okrem iného uvedené „Pri implementácii odporúčaní audítora, ktoré povedú k náprave stavu, sa pristúpi k aktualizácii smerníc (konkrét. Smernica pre zásady tvorby, použitie, účtovania a vykazovania opravných položiek). Taktiež v stanovisku vedenia mesta k zisteniam a odporúčaniam uvedeným v Liste vedenia hlavného mesta k auditu účtovnej závierky za rok 2015 je uvedené „Všetky odporúčania audítorskej spoločnosti budú premietnuté v Smernici o postupoch pri tvorbe opravných položiek.“ Termín do 31.12.2016. Doporučujem záväzok splniť v náhradnom termíne. Na Výveske „J“ mesta je síce zverejnená Smernica, týkajúca sa opravných položiek. Nie je však datovaná a podpísaná a podľa písomného vyjadrenia riaditeľa magistrátu je zrejme už neplatná. Na účte 042 – obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku bol zistený účtovný a aj skutočný stav k 31.12.2016 vo výške 121 756 161,23 €. Pri predchádzajúcej inventarizácii bol tento stav vo výške 201 620 691,60 €. Najvýznamnejšiu položku predstavuje Most Apollo vo výške 99 077 787,82 €. V poznámke na inventúrnom súpise je uvedené, že bude zaradený do majetku po obdržaní pripravovaného protokolu medzi spoločnosťou METRO a.s. a hlavným mestom. Podľa inventarizačných súpisov na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku mesto eviduje napríklad aj majetok obstaraný ešte v roku 2011, ktorý sa reálne využíva a je riadne skolaudovaný, napríklad prístupové komunikácie k ZŠ O. Nepelu a projektová dokumentácia ku koncepcii interiéru ZŠ O. Nepelu, spolu v hodnote 4 085 904,82 €. Opravná položka bola vytvorená na účte 094 042 vo výške 51 529 708,78 €. Táto pozostáva z opravnej položky vo výške ročných odpisov za Most Apollo vo výške 49 538 893,90 € a vo výške 1 990 814,88 € za zmarené investície hlavného mesta. Zmarené investície sú hlavne:

- 1 611 196,75 €, technická infraštruktúra DNV, štátna dotácia, stavebník DK Development,
- 232 448,26 €, lesopark Draždiak, PD a inžinierska činnosť,
- 11 383,09 €, Ing. Vladimír Kohút, ZUŠ Panenská 11

a ďalších 21 menších položiek. Nie každá pôvodne zmarene vyzerajúca investícia však musí zostať trvale zmarenou. Napríklad 11 383,09 € ZUŠ Panenská 11 a ďalšie dve súvisiace v hodnote 1 685,70 € a 2 626,80 €, ktoré podrobne pospisujú potrebné sanácie na ZUŠ Panenská, by sa práve teraz mohli stať súčasťou významnej pripravovanej rekonštrukcie fasády a kanalizácie na ZUŠ Panenská za 1 650 000 € v rámci rozpočtových opatrení, predkladaných na júnové rokovanie MsZ.

Ku kontrole bol predložený aj jeden inventúrny súpis z inventarizácie k 31.12.2014. Inventúrne súpisy k účtu 094 – opravná položka k dlhodobému nedokončenému hmotnému majetku sú podpísané dvomi zamestnankyňami zodpovednými za účtovný stav. Kto vo veci rozhodol a kto posúdil vytvorenie opravných položiek k účtu 042 – obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, nebolo pri inventarizácii priložené a ani na požiadanie kontrole nebolo predložené.

V roku 2016 boli poskytnuté hlavnému mestu finančné prostriedky vo výške 14 mil. € na základe uznesenia Vlády SR č. 704 k Finančnému zabezpečeniu príprav predsedníctva SR v Rade EÚ v hlavnom meste SR Bratislave. Vláda schválila v bode A.1 Finančné zabezpečenie predsedníctva SR v Rade EÚ v hlavnom meste s tým, že 14 000 000 € sa použije na projekty v pôsobnosti Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy. Finančné prostriedky boli poskytnuté na základe darovacích zmlúv od viacerých spoločností celkom vo výške 14 000 000 €. Hlavné mesto tieto použilo v roku 2016 na

bežné výdavky vo výške 12 166 449,42 € a na kapitálové výdavky vo výške 1 516 116,13 €. Skutočný zostatok k 31.12.2016 na účte SK PRES predstavoval výšku 317 930,58 €. Táto suma pozostávala z nevyčerpaných zdrojov vo výške 317 434,45 € a z úrokov vo výške 496,13 €. Pre informáciu uvádzam, že rozpočtovým opatrením č. 1 zo dňa 25.1.2017, vykonaným na základe splnomocnenia MsZ č. 684/2016 boli nevyčerpané finančné prostriedky z roku 2016, celkom vo výške 317 930,58 €, zahrnuté do rozpočtu mesta na rok 2017.

Posudzovaný záverečný účet je vypracovaný a predkladaný v súlade s platnými právnymi normami. Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2016, ale najmä Hodnotenia plnenia programového rozpočtu výdavkov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy za rok 2016 vr. Tabuľkových príloh sú spracované veľmi podrobne, prehľadne a zrozumiteľne. Záverečný účet prezentuje veľmi dobrý prehľad o príjmoch, výdavkoch a celkovom hospodárení hodnoteného roka 2016.

Zákon č. 583/2004, § 16 (10) a (11) stanovujú, že prerokovanie záverečného účtu obce sa uzatvára jedným z týchto výrokov:

- a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad
- b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami

a ďalej, ak sa záverečný účet schváli s výhradami, obecné zastupiteľstvo je povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.

Na základe vykonaného preverovania príjmov a výdavkov, hodnotiacej správy a hospodárenia mesta v roku 2016 o d p o r ú č a m mestskému zastupiteľstvu záverečný účet prerokovať a uzavrieť s výrokom „**b e z v ý h r a d**“

Ako aj v uplynulých rokoch odporúčam venovať pozornosť celoročne upresňovaniu rozpočtu, a to predovšetkým v oblasti príjmov. Odporúčam tiež pravidelné upresňovanie programového rozpočtu v priebehu celého roka 2017 tak, aby v prípade nemožnosti naplniť rozpočtované výdavky tieto mohli byť rozpočtovými opatreniami presmerované do inej oblasti. Rozpočtová disciplína u všetkých subjektov mesta, ktoré sú zapojené v rozpočtovom procese, nie je len povinnosťou neprekročiť rozpočtové výdaje, ale aj v prípade ich nereálnosti zabezpečiť včas ich úpravu rozpočtovými opatreniami. Udržanie rozpočtovej rovnováhy, prekročenie príjmov a nedočerpanie výdavkov v celej šírke rozpočtu prispeli ku stabilizácii mestských financií aj pre nasledujúce roky.

Bratislava, 20.6.2017

Ing. Peter Šinály, v. r.
mestský kontrolór hlavného mesta SR Bratislavy

OBSAH

Úvod	1
I. PRÍJMY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA.....	2
1. DAŇOVÉ PRÍJMY	3
2. NEDAŇOVÉ PRÍJMY A KAPITÁLOVÉ PRÍJMY.....	4
3. PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ	5
II. VÝDAVKY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA	5
III. PLNENIE ROZPOČTU PODĽA PROGRAMOV	8
1. PROGRAM: Mobilita a verejná doprava	8
2. PROGRAM: Verejná infraštruktúra	9
3. PROGRAM: Poriadok a bezpečnosť	9
4. PROGRAM: Kultúra, šport, podpora služieb a cestovného ruchu	10
5. PROGRAM: Vzdelávanie a voľný čas	10
6. PROGRAM: Sociálna pomoc a sociálne služby	12
7. PROGRAM: Efektívna a transparentná samospráva	14
8. PROGRAM: Správa a nakladanie s majetkom mesta.....	16
IV. Prehľad o stave a vývoji dlhu a záväzkov	16
V. Zúčtovanie finančných vzťahov k rozpočtu	19
VI. Záver.....	21